

**WET van.....
houdende goedkeuring van de
Overeenkomst inzake Handel en Economische
Samenwerking tussen de Republiek Suriname en de
Republiek Turkije**

---

*Preadvies
der
Commissie van Rapporteurs*

De Commissie van Rapporteurs heeft op 20 april 2017 in commissieverband kennis genomen van het onderhavige wetsontwerp en de daarbij behorende Memorie van Toelichting.

Het streven is erop gericht om de vriendschappelijke betrekkingen tussen de Regering van de Republiek Suriname en de Regering van de Republiek Turkije te verstevigen alsmede de samenwerking te verbeteren op een aantal gebieden. Concreet wordt er gestreefd naar het aanmoedigen van samenwerking op de volgende gebieden t.w.: wederzijdse investeringen, energie en minerale hulpbronnen, ontwikkeling van landbouw en veeteelt, onderwijs en gezondheidszorg, wetenschap en technologie en toerisme. Met het oog op de ontwikkeling en bevordering van de bilaterale handel en economische samenwerking tussen de twee landen zullen wettelijke regelingen en economische programma's bespoedigd worden.

De Commissie van Rapporteurs kan zich stellen achter de strekking van het wetsontwerp, welk ten doel heeft de versterking van de vriendschappelijke betrekkingen tussen beide landen.

De Commissie van Rapporteurs heeft over bedoeld ontwerpwet gedelibereerd en heeft enkele vraag- en aandachtspunten aan de orde gesteld, t.w.:

- I. Gezien de ontwikkelingen binnen Europa moet Suriname voorzichtig zijn om binnen de huidige politieke omstandigheden in Turkije de handels en economische samenwerking voort te zetten. De omstandigheden hiervoor zijn op dit moment niet gunstig.
- II. Hoe gaan wij als land met het vraagstuk van terrorisme om, aangezien Turkije als een potentiële terroristische land wordt beschouwd.
- III. In de samenwerkingsovereenkomst is de sector Luchtvaart niet opgenomen. Is er hiervoor een reden? Er wordt gepleit voor een goede samenwerking binnen deze sector, aangegeven is dat Turkije een zeer goed ontwikkeld Luchtvaart industrie heeft.
- IV. Wat zijn de economische voordelen die wij als Land kunnen halen uit deze samenwerkingsovereenkomst? Is er een balans gemaakt tussen de voordelen en nadelen en is de handelsfacilitering zoals vermeld in artikel 3 afgestemd met de private sector?
- V. Welke sectoren van de private sector zijn vertegenwoordigd bij deze handels en economische overeenkomst? Is een wezenlijke voorbereiding geweest vanuit de private sector? Gaarne meer feedback en verdieping gewenst m.b.t. de voorlopige samenwerking.
- VI. Zijn er specifieke doelgebieden binnen de sector Gezondheidszorg voor de samenwerking, aangezien geen duidelijke programma's zijn aangehaald?

- VII. Wat heeft de handelsmissie, die in 2013 is uitgevoerd door de Regering, naar Turkije concreet opgeleverd en zijn er als gevolg van deze handels missie enige diepgaande handels en economische concrete projecten uitgevoerd? Zo ja, in welk opzicht en heeft de private sector hiervan al kunnen profiteren?
- VIII. Het casinowezen binnen de Surinaamse samenleving is enorm gegroeid, mede ook vanwege de Turkse invloed binnen deze sector. Ernstige bezorgdheid is geuit vanwege het feit dat de meeste Casino's in handen zijn van de Turken en dit een potentieel risico vormt voor illegale praktijken.
- IX. Artikel 9 geeft aan dat op vriendschappelijke wijze via consultaties geschillen dienen te worden opgelost, wat wordt bedoeld met "vriendschappelijke"?
- X. Er dient ook rekening te worden gehouden met de culturele verschillen bij het concept van "doing business with ease" met Turkije. Daarnaast dient men uiterst voorzichtig te zijn voor het potentieel creëren van toegangsmogelijkheden voor terrorisme doeleinden via culturele en religieuze uitwisseling.

De Commissie van Rapporteurs heeft besloten, deze vragen en aandachtspunten met betrekking tot het voornoemd ontwerpwet, met de regering breedvoerig te willen bespreken. De Commissie wenst verdere uitdieping en inzicht en wil met een aantal actoren gesprekken voeren. De actoren zijn Kamer van Koophandel en Fabrieken, het Ministerie van Buitenlandse Zaken en het Ministerie van Handel en Industrie.

Paramaribo, 24 april 2017

A. Misiekaba (Vz)

D. Sharman

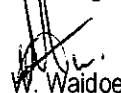
G. Watamaleo

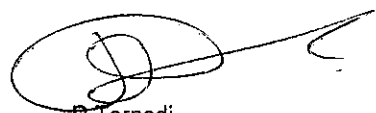
G. Rusland

S. Tsang

W. Waidoe

R. Tamadi